
**Informatyzacja wymiaru sprawiedliwości.
Kierunki zmian i ich wpływ na
funkcjonowanie sądów
oraz uczestników postępowań**

Jacek Czaja
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości RP

Agenda

- Elektroniczne zajęcie rachunku bankowego
- Elektroniczny protokół
- Elektroniczne postępowanie wieczystoksięgowe

E-zajęcie rachunku bankowego

Projekt zmian art. 890 kpc:

- Doręczenie przez komornika sądowego oddziałowi lub innej jednostce organizacyjnej banku zawiadomienia, o którym mowa w art. 889 § 1 pkt 1), doręczenie przez komornika sądowego zawiadomienia o zajęciu, o którym mowa w art. 893 § 1 oraz powiadomienie przez bank komornika sądowego, o którym mowa w art. 889 § 3 i zawiadomienie przez bank komornika sądowego, o którym mowa w art. 891, może być dokonane w drodze doręczenia elektronicznego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego egzekucję z rachunków bankowych. Art. 131(1) i 763(1) stosuje się odpowiednio.

E-zajęcie rachunku bankowego

Projekt zmian art. 890 kpc:

- Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, system teleinformatyczny obsługujący egzekucję z rachunków bankowych, sposób wprowadzania doręczeń elektronicznych za pośrednictwem tego systemu, tryb doręczeń elektronicznych oraz sposób dokumentowania kosztów doręczeń elektronicznych w tym systemie dla potrzeb zwrotu wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji mając na względzie zapewnienie skuteczności doręczeń oraz ochronę praw osób, którym pisma są doręczane przy uwzględnieniu zapewnienia przyspieszenia postępowań egzekucyjnych.

Elektroniczny protokół

Projekt zmiany art. 157 kpc

- § 1. Z przebiegu posiedzenia jawnego protokolant sporządza protokół. Protokół sporządza się utrwalając przebieg posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk oraz pisemnie, pod kierunkiem przewodniczącego, zgodnie z art. 158 § 1.
- § 1¹. Jeżeli ze względów technicznych utrwalenie przebiegu posiedzenia w sposób określony w § 1 nie jest możliwe, protokół jest sporządzany wyłącznie pisemnie przez protokolanta pod kierunkiem przewodniczącego, zgodnie z art. 158 § 2.

Elektroniczny protokół

- Zapis dźwięku albo obrazu i dźwięku przechowywany w repozytorium (część systemu teleinformatycznego)
 - stanowi akta sprawy w znaczeniu funkcjonalnym

Zawartość protokołu w postaci pisemnej

- oznaczenie sądu, miejsca i daty posiedzenia
- nazwiska uczestników postępowania
- oznaczenie sprawy i wzmianki co do jawności
- zarządzenia i orzeczenia wydane na posiedzeniu (jeżeli sporządzenie odrębnej sentencji orzeczenia nie jest wymagane, wystarcza zamieszczenie w protokole treści samego rozstrzygnięcia)
- czynności stron wpływające na rozstrzygnięcie sądu
- inne czynności stron, które według szczególnych przepisów ustawy powinny być wciągnięte, wpisane, przyjęte, złożone, zgłoszone lub wniesione do protokołu.

Elektroniczny protokół

- Propozycja zmiany art. 158 kpc
- § 3. Protokół sporządzony za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk opatruje się podpisem elektronicznym gwarantującym identyfikację osoby sporządzającej protokół oraz rozpoznawalność jakiegokolwiek jego późniejszej zmiany. Protokół sporządzony pisemnie podpisują przewodniczący i protokolant.

Transkrypcja e-protokołu

- Propozycja zmiany art. 158 kpc
- § 4. Jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia prawidłowego orzekania w sprawie, prezes sądu na wniosek przewodniczącego może zarządzić sporządzenie transkrypcji odpowiedniej części protokołu sporządzonego za pomocą urządzeń rejestrujących dźwięk albo obraz i dźwięk.
Transkrypcja stanowi załącznik do protokołu.

Elektroniczny protokół

- Propozycja zmiany art. 160 kpc
- § 2. Zapis dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego nie podlega sprostowaniu.
- Propozycja zmiany art. 9 kpc
- § 2. Strony i uczestnicy postępowania mają prawo do otrzymania z akt sprawy zapisu dźwięku, chyba że protokół został sporządzony wyłącznie pisemnie.

Elektroniczny protokół

- Propozycja rozporządzenia (art. 158 § 5 kpc)
- Wymagania dla urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego
- Sposób sporządzania zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego, opatrywania go podpisem elektronicznym, udostępniania i przechowywania:
 - adnotacje,
 - archiwizacja
- Sposób dokonywania uprawnionych zmian zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego
 - archiwizacja zapisu.

Postępowanie wieczystoksięgowe

- Aktualnie brak możliwości złożenia wniosku o wpis do NKW drogą elektroniczną
- Konieczne wydaje się:
 - dokonanie zmian w przedmiocie umożliwienia składania wniosku o wpis do NKW drogą elektroniczną
 - umożliwienia składania dokumentów dołączonych do wniosku, w szczególności aktu notarialnego, za pośrednictwem drogi elektronicznej

Postulaty dla rejestrów sądowych

- Aktualny system wydawania odpisów, wyciągów, zaświadczeń i udzielania informacji z CI nie wykorzystuje nowoczesnej techniki.
- Przepisy dotyczące dostępu w postaci elektronicznej do KRS, RZ i NKW powinny być jednolite.
- Moc dowodowa dokumentów elektronicznych wydawanych przez CI KRS, RZ i NKW powinna być równoważna z mocą dowodową dokumentów wydawanych przez te instytucje na papierze.

Postulaty dla rejestrów sądowych

- Rejestry jawne KRS, RZ i NKW prowadzone w systemie teleinformatycznym powinny zostać udostępnione on-line w postaci elektronicznej każdemu (bez wyjątku) po odpowiednim zarejestrowaniu się w systemie MS (np. na wzór EPU).
- Przeglądanie danych powinno być możliwe niezależnie od godzin pracy CI.

Postulaty dla rejestrów sądowych

- Przeglądanie treści KRS, RZ i NKW powinno być bezpłatne.
- Powinny zostać utrzymane istniejące zasady dotyczące sposobu wyszukiwania danych w rejestrach sądowych, z pozostawieniem istniejących słusznym ograniczeń, np. niemożliwość wyszukania nieruchomości po nazwisku jej właściciela.
- Potrzebne wydaje się umożliwienie ustalenia numeru KW w oparciu o dane z Ewidencji Gruntów i Budynków poprzez powiązanie obu baz.

Postulaty dla rejestrów sądowych

- System teleinformatyczny CI powinien być tak skonstruowany, aby osoba zainteresowana uzyskaniem informacji mogła weryfikować treść poszczególnych rejestrów nie tylko co do stanu bieżącego, ale także wcześniejszego.

Postulaty dla rejestrów sądowych

- Należy rozważyć wprowadzenie zakazu żądania przez sądy oraz organy administracji publicznej danych znajdujących się w rejestrach KRS, RZ, NKW.
- Sądy oraz organy administracji publicznej powinny mieć obowiązek, gdy sprawa tego wymaga, weryfikacji treści rejestru KRS, RZ, NKW oraz dokonania o tym stosownej notatki w aktach sprawy.

Dziękujemy za uwagę!
